img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2021 m. lapkričio 4 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko.

susipažinusi su 2021 m spalio 29 d. paduotu **ieškovės J. B.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m rugpjūčio 12 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2021 m. rugpjūčio 12 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės ieškinį atsakovui L. R. dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, testamento pripažinimo negaliojančiu, paveldėjimo teisės liudijimo panaikinimo, teisės paveldėti pagal įstatymą ieškovei pripažinimo ir paveldėjimo teisės liudijimo į privalomąją mirusiosios palikimo dalį išdavimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK</u> 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagristi, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagristi, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovė kasaciniame skunde nurodo, kad, priešingai nei nusprendė teismai, šiuo atveju taikomas bendrasis dešimties metų ieškinio senaties terminas, nes ieškovės ir įpėdinio pagal testamentą ginčas kvalifikuotinas kaip bendraturčių ginčas dėl teisių į turtą, kuriam netaikomas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 5.8 straipsnio 1 dalyje nustatytas sutrumpintas vienerių metų ieškinio senaties terminas paveldėjimo teisės liudijimui nuginčyti. Teismai nepagrįstai atsisakė pripažinti ieškovės teisę paveldėti pagal įstatymą. Pagal CK 5.20 straipsnio 1 dalų palikėjo vaikai, sutuoktinis, tėvai, kuriems palikėjo mirties dieną buvo reikalingas išlaikymas, turi teisę į privalomąją palikimo dalį ir šios dalies dydį. Teismai neatsižvelgė, kad ieškovė buvo nurodžiusi, jog palikimo atsiradimo dieną nei ji, nei jos sutuoktinis nedirbo, gyveno vargingai, neturėjo registruotino nekilnojamojo turto, nuo 2005 metų gyveno ieškovės motinai priklausančiame name. Teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, kurioje nurodoma, kad privalomoji palikimo dalis atlieka tą pačią funkciją kaip išlaikymas – užtikrina paramą jos reikalingiems asmenims, su paramos teikėju susijusiems artimais giminystės ir šeimos ryšiais. Taip pat ieškovės teigimu, teismai netinkamai vertino bylos įrodymus, rėmėsi tik netiesioginiais įrodymais, atmetė teikiamus prašymus dėl įrodymų išreikalavimo, kurie galėjo turėti reikšmės teisingam bylos išsprendimui, teismai priėmė formalius sprendimus, didesnę vertė suteikė išimtinai atsakovo teiginiams ir įrodymams, nevertinant, kad šie yra su esminiais trūkumais.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos kasaciniame skunde įvardytais klausimais, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka <u>CPK 346 straipsnio</u>, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK 350 straipsnio</u> 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacini skunda, gražinamas sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti ieškovei J. B. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 75 (septyniasdešimt penkis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2021 m. spalio 29 d. AB Swędbank, mokėjimo nurodymas Nr. 31.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Artūras Driukas

Algirdas Taminskas